

Sandefjord kommune
Sentraladministrasjonen
v/kommuneadvokaten
3247 SANDEFJORD

Deres ref

Vår ref
06/712-4 ORN

Dato
09.10.2006

Vestfold Interkommunale Vannverk IKS - spørsmål fra Sandefjord kommune

Vi viser til deres henvendelse av 3. mars 2006 med flere spørsmål knyttet til konkrete forhold ved Vestfold Interkommunale Vannverk IKS (heretter VIV) sitt eventuelle låneopptak og tilskudd til delvis dekning av vannledninger.

I deres henvendelse reises det problemstillinger knyttet til en konkret sak i forhold til forvaltningslovens habilitetsbestemmelser og læren om myndighetsmisbruk i sammenslutninger.

Faktum i denne konkrete saken står som noe uklart, jf også telefonsamtale med kommuneadvokat Myhre. Problemstillingene er her, slik departementet forstår det, knyttet til at VIV skal yte enkelte av deltakerkommunene tilskudd til dekning av vannledninger. Dette skal VIV lånefinansiere. Hjemmelen for å kunne gi et slikt tilskudd skal være selskapsavtalens "særbestemmelser". Det fremstår imidlertid som uklart hvilken status de såkalte "særbestemmelsene" har i forhold til selskapsavtalen. Dette er, slik vi forstår det, også et omstridt spørsmål mellom deltakerkommunene. Det er også uavklart hva et slikt vedtak i VIV skal gå ut på, og hva som er realiteten i en slik disposisjon, bl.a. hvem som skal være eier av tiltaket som det gis tilskudd til.

På denne bakgrunn er det vanskelig å vurdere denne konkrete saken både i forhold til habilitet og et eventuelt forhold til myndighetsmisbrukslæren. Departementet finner det videre problematisk å gå inn å vurdere en konkret sak som er under behandling i selskapets organer, og der det, slik departementet har forstått det, er ulike oppfatninger av saken blant deltakerkommunene om flere sentrale faktiske spørsmål.

Postadresse:
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Kontoradresse:
Akersg. 59

Telefon *
22 24 90 90 /
Org. nr.:
972 417 858

Kommunalavdelingen
Telefaks:

Saksbehandler:
Oddny Ruud Nordvik
22 24 72 30

Departementet vil likevel komme med noen kommentarer knyttet til hvilke formål interkommunale selskaper kan lånefinansiere. Dette reguleres i lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) § 22. Denne bestemmelsen har samme ordlyd som kommuneloven § 50 nr. 1 og nr. 2 hadde da loven trådte i kraft i 1993. I forarbeidene til IKS-loven i Ot.prp. 53 (1997-98) s. 104 heter det *"Annet ledd svarer innholdsmessig til det som følger av kommuneloven § 50 mht. låneformål."*

Det var altså slik at lovlige låneformål for et IKS skulle tilsvare de lovlige låneformål for deltakerkommunene selv. Av forarbeidene, se Ot.prp. 53 (1992-98) s. 75, kommer dette også klart fram ved at departementet her la vekt på at et IKS som sådan bør underlegges *tilsvarende* begrensninger som deltakerkommunene selv med hensyn til låneopptak. Dette med utgangspunkt i at deltakerkommunene har ubegrenset deltakeransvar, og vil kunne bli stående ansvarlig for selskapets forpliktelser.

Forståelsen av kommuneloven § 50 slik den lød da IKS-loven ble vedtatt er således sentral for hvordan man ønsket å avgrense selskapenes låneadgang. Kommuneloven § 50 har etter dette vært revidert, men dette har vært presiseringer i forhold til å klargjøre bestemmelsen innenfor gjeldende rett på området, og ingen realitetsendringer. I Ot.prp. nr. 58 (1995-96) om endringer i kommuneloven er det utdypet hva departementet har forstått som gjeldende rett iht kommunelovens bestemmelser av 1993. Det heter her på s. 39 at *"Det presiseres altså at kommuner og fylkeskommuner bare kan ta opp lån til kapitalformål som en selv skal være eier av. Det er således ikke anledning for en kommune eller fylkeskommune til å ta opp lån for å gi tilskudd eller lån til f. eks. et aksjeselskap selv om dette er helt ut eid av (fylkes)kommunen"*.

Ut fra dette vil låneadgangen for et interkommunalt selskap etter departementets vurdering også være begrenset til investeringer i kapitalformål selskapet vil ha eierskap til, jf. vårt brev av 28.2.2006 til Samferdselsdepartementet i sak 06/507 som følger vedlagt. Tilskudd til andres investeringer, herunder deltakerkommunene, faller således utenfor de formål et IKS kan lånefinansiere etter IKS-loven § 22.

Hvis det er slik at VIV skal lånefinansiere tilskudd til å finansiere bygging av kommunalt eide vannledninger (som imidlertid er noe uklart) må dette betraktes som lånefinansiering av tilskudd til andre. Som redegjort for ovenfor vil dette ligge utenfor

de formål som et IKS kan lånefinansiere etter IKS-loven § 22.

Med hilsen

Jostein Selle e.f.
Seniorrådgiver

Oddny Ruud Nordvik
rådgiver

Kopi til:
Fylkesmannen i Vestfold